

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei- la an

Redactor responsabil:
Protolereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Convocarea Adunării Eparhiale.

Edificarea Catedralei din Cluj.

Dintr'o pastorală de Paști.

Pr. Andrei Eftimie: Metehnele ortodoxiei noastre.

Un apel.

Prof. Dr. G. L. Muntean: Noua dreptate.

Pr. Gh. Micu: Activitatea cerc. relig. Vima-mare.

Cronică. — Concurs pt. întreg. par. Bucium-Cerb.

Nr. 3287—1932.

NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei
Vadului Feleacului și Clujului.

*Iubitului cler și popor al Eparhiei noastre, iubiților și Onoraților deputați ai Adunării
Eparhiale: Dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos!*

În temeiul Artic. 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române,
convocăm și prin aceasta declarăm de convocată

ADUNAREA EPARHIALĂ

în biserica ortodoxă română din Cluj, pe **Dumineca a V-a după Paști, a Samari-
nencii, adevă 29 Mai 1932, la 8 ore dimineața**, când se va începe serviciul divin,
iar după aceasta va urmă deschiderea Adunării, în localul care se va designa
spre acest scop.

Cluj, la 9 Mai 1932.

Nicolae Ivan m. p.,
Episcop.

*Art. 8. — Toți deputații aleși sunt datori a se înfățișa pe ziua deschiderii Adunării, sau în
cazuri grave de împedecare, a-și justifica în scris absența. — Cei prezenți sunt datori a participa la
Ședințele Adunării, a lua parte la lucrările ei, a primi alegerile și însărcinările date lor, dela cari
numai Adunarea îi poate dispenza. — Deputații, cari nici nu-și justifică absența cu probe demne de
crezământ, nici nu se înfățișează la Adunare, în decurs de 3 zile dela deschiderea ei, se consideră
că au renunțat la mandat. — Concediu pe 3 zile poate da președintele, iar pe timp mai îndelungat
numai Adunarea. Pe timpul absenței nu se dau diurne. Cererile de concediu se rezolvă îndată.*

Edificarea Catedralei din Cluj.

Pentru orientarea publicului credincios asupra lucrărilor de zidire a catedralei din Cluj, dăm loc în ziarul nostru raportului Consiliului eparhial către Adunarea eparhială din 1931:

„La încheierea bilanțului zidirii catedralei dela 31 Decembrie 1929, am dispus la ilustrate de 18.674 Lei și numerar am avut 342.828 Lei, în total 363.702 Lei. Datoria la firma Intreprinderile Generale tehnice, Inginer Tiberiu Eremia, 2,104.681 Lei 83 bani, deci fără acoperire suma de 1,704.979 Lei 83 bani.

Pentru continuarea lucrărilor la catedrala din Cluj, am primit dela Stat în anul 1930 un ajutor de 3,000.000 Lei. Pe lângă acest ajutor de stat am mai colectat noi prin vinderea ilustratelor 986.004 Lei, din discuri 20.000 Lei, dela Banca Națională 200.000 Lei, „Albina“ 50.000 Lei, „Banca Agrară“ 25.000 Lei, Societatea de gaz metan 15.000 Lei, Societatea Lumina din Alba Iulia 10.511 Lei, „Prima Ardeleană“ Cluj 10.000 Lei, Industria Sârmei 10.000 Lei, Principesa Elena 5000 Lei, Banca „Vatra“ 5000 Lei, Ocolul Silvic Dolhasca 5000 Lei, R. M. S. Cluj 5000 Lei, Silviu Jina 5000 Lei, din donațiuni mai mărunte 29.850 Lei. În total 4,381.365 Lei.

În cursul anului 1930 am încheiat un contract nou în valoare de 3,600.000 Lei. S'au executat lucrări de 3,541.860 Lei conform situației de lucrări Nr. 55 dela 28 Decembrie 1929 și a situației Nr. 62 dela finea anului 1930. Pretensiunile dlui Arhitect Gheorghe Cristinel au fost în anul 1930 de 170.543 Lei, sculptorului Emil Becker i-am plătit 10.000 Lei, dobânzi după împrumuturi 9656 Lei. Obligațiunile noastre au fost deci de 5,473.038 Lei 83 bani, iar suma colectată în 1930 în total de 4,381.365 Lei. A rămas fără acoperire suma de 1 mil. 091.673 Lei 83 bani. Neîncasați am avut la orașul Cluj 500.000 Lei, ajutor votat din bugetul anului 1930.

Pentru terminarea completă a exteriorului catedralei ar mai fi următoarele lucrări:

1) 120 m. c. à 4500 Lei	540.000;
2) Uși exterioare de bronz 20 m. p. à 15.000 Lei	300.000;
Transport Lei	840.000

	Transport Lei	840.000
3) Ferestre exterioare cu geamuri și vitrage 120 m. p. à 5000 Lei		600.000;
4) Izolări cu asfalt și hol ciment 300 m. p. à 700 Lei		210.000;
5) Învelitori de aramă la hore și complectare la altar		1,300.000;
6) Trepte exterioare de piatră 800 m. c. à 1000 Lei		800.000;
7) Piatră de Baciul la pereți, cupole, etc. 300 m. c. à 13.000 Lei		3,900.000;
8) Piatră de Banpatak în arcuri, cupole, cornișe 700 m. c.		11,200.000;
9) Zidărie de cărămidă în dosul pietrii 650 m. c. à 1500 Lei		975.000;
	Total Lei .	19,825.000.

Guvernul demisionat ne-a promis 4 milioane Lei. Noi cerusem ca statul să contracteze, pentru terminarea acestor lucrări, un împrumut de 20,000.000 Lei, pe care să-l achite după posibilitățile sale, iar noi să executăm aceste lucrări în 2 ani. Această cerere vom repeta-o și actualului guvern, iar până atunci vom insista să ni se extradeie cele 4,000.000 Lei.

Lucrările le continuăm încet în lipsa de fonduri. Am avansat până în prezent suma de 892.408 Lei din fondurile eparhiei, pentru achitarea situației Nr. 62 și avem și o nouă situație Nr. 63 în valoare de 422.240 Lei, din care nu s'a achitat nimic.

Situațiile lucrărilor se pot vedea la referent. Sumele primite dela stat în 1930 au fost desocotite cu acte. Intreprinderile generale tehnice ne-au înaintat măsurători definitive până la cornișa principală, pe cari le verifică în prezent dl Arhitect Gheorghe Cristinel.

Aceasta este situația zidirii catedralei până în prezent și Vă rugăm să binevoiți a o lua cu aprobare la cunoștință.

La fel se va proceda și cu rapoartele următoare.

Dintr'o pastorală de Paști.

Prea Sfinția Sa Episcopul Roman al Orăzii, ca în toți anii, astfel și anul acesta a dat păstoriților săi o preafrumoasă pastorală de Sf. Paști, din care reținem următoarele cuvinte adevărat profetice:

„Ceeace ne lipsește nouă mai mult astăzi este pacea și liniștea sufletească și încrederea într'un viitor mai bun. Aceste sunt bunuri pe cari numai credința în Dumnezeu ni le poate da.

Starea noastră sufletească de azi se aseamănă cu aceea a apostolilor după răstignirea Domnului. Mântuitorul însă nu și-a lăsat ucenicii pradă întristării, ci „când s'a înserat, — în ziua aceea a Învierii, — acolo unde se adunaseră ucenicii și stăteau cu ușile încuiate, de frica Iudeilor, a venit Iisus, a stat în mijlocul lor și le-a zis: „Pace vouă!“ (Ioan 20, v. 19). La auzul acestor dumnezeiești cuvinte, sufletele amorțite au înviat la o nouă viață.

Și eu, părintele vostru sufletesc, rog pe Stăpânul nostru Iisus Hristos să vă dăruiască această pace sufletească, și „pacea lui Dumnezeu, care covârșește orice minte, va păzi inimile voastre și cugetele voastre în Hristos Iisus“ (Filip. 4, v. 7.)

Lumina lui Hristos, luminează tuturor!“

Metehnele ortodoxiei noastre.

(Urmare și tine)

Suntem în secolul XX. Tunul n'a încetat să bubuie la Verdun, Marna, Mărășești. Sângele n'a încetat să curgă. Iar „omenirea întreagă a făcut un pas spre stânga, spre socialismul revoluționar“ (Take Ionescu). Dumnezeu, Religia, Biserica, preoțimea, sunt ținta acestui revoluționarism, toate acestea fiindu-i la antipod. Poporul nostru de după războiu, în loc să fie cu un moral realmente ridicat, dat fiind câștigul enorm: România-Mare, se prezintă astăzi complet dezolat. Da, afirm și eu cu părintele Todea, chiar — în parte — necredincios, dar cauza e în afară de el. Și iată. În loc să fi văzut la conducătorii lui frățietate, dragoste, dreptate, se pomenește cu ploaia de politicieni, îmbătându-i mintea cu: noi? noi am făcut România-Mare; noi? noi n'am furat ca partidul cutare (ce laudă!); noi? noi v'am dat vot obștesc, pământ, etc. etc. Ba ici-colo apăreau și reverenzile pe tribună. Și în loc să avem azi un popor conștient de drepturile și datoriile lui, durere! — groaznică durere! — avem un popor cu înclinații spre stânga... Credința-i e sdruncinată văzând atâtea nedreptăți; de biserică s'a cam îndepărtat, văzând reveranda pe tribună; dărnicia (chiar pentru sufletul lui) i s'a micșorat; de puterea sfintelor taine nu se mai lasă convins, văzând adeseori ușurința cu care sunt executate, când vede în preot

omul „modern“, „evoluat“. Dă, acesta-i usturătorul adevăr!

Să ne întrebăm acum: „de ce Românii au lăsat să se secularizeze averile bisericesti? de ce au lăsat să premeargă căsătoria civilă celei bisericesti? de ce au încheiat concordatul? Răspund întâi tot printr'o contra întrebare: Toate acestea, poporul de jos le-a săvârșit, sau *conducătorii* lui? A, să ne ștergem puțin la ochi, să ne desmetecim. E departe poporul de jos de limita comparației cu cel de sus; e departe cu mentalitatea, cu credința, cu moravurile. Când Alexandru Cuza a secularizat averile mănăstirești (1863), n'a întreat absolut pe nimeni, deși asupra „răpirii averilor bisericesti“ eră un blestem grozav, aruncat de darnicul domn muntean Matei Basarab. — Când s'a făcut legea stării civile, cine a știut de ea decât legiuitorul, camera și senatul. Iar când s'a încheiat faimosul concordat, s'a dovedit cu vârf și îndesat toatală lipsă de cunoștință a cauzei, chinezăria în cele bisericesti, ortodoxe, a aceloră dintre ortodocșii cari l-au votat și semnat. Poporul de jos, talpa țării, n'a avut nici un amestec în toate aceste chestiuni. Ni s'ar putea reproșa aici: dar conducătorii nu sunt în mare majoritate ieșiți din popor! Da, așa este, însă câți își mai aruncă privirile înapoi, către umilitul țaran? câți se mai gândesc la metaniile bătute pentru ei, la sudorile cari ziua, noaptea brăzdau fruntea umilitului între umiliți, mult răbdătorului „rumân“? Deviza secolului va fi: „ede, bibe, comede“ etc. dar în langagiul poporului nostru n'are ce căuta. Iar dnii Obedenaru, Ralea, Drăghicescu, — pe cari păr. Todea îi citează în a dovedi necredința Românului, — considerând *poporul* ateu, sceptic, l-au confundat cu domniile lor; cuvintele P. S. Vartolomeu: „la păturile culte... starea este mult mai rea“, ne-o dovedesc pe deplin.

Ca încheiere rezum: Poporul nostru s'a născut creștin și de-alungul secolelor până astăzi, cuvântul „rumân“ în mintea lui, a fost sinonim cu creștin. Dragostea lui în cele religioase și pentru credință, culminează prin sutele de monumente istorice din întreaga țară, prin martiragiul lui Brâncoveanu „boier vechi și domn creștin“ și al zecilor de ortodocși din Ardeal, chinuiți

de urgia uniată. Fără de credința ortodoxă („legea“), românismul ar fi fost înghițit în noianul streinismului cutropitor. Suferința multiseculară n'a fost ea o consecință a răutății, a necredinții poporului românesc, — omul bun și credincios nu suferă în această lume? — ci cauzată de vitregia hotarelor cari făceau din „Dacia felix“, atâtea țărișoare, pe cari numai brațul lui Mihai le-a unit pentru o clipă, rămânându-i lui Ferdinand, peste trei secole, grijea unirii pe vecie.

Ortodoxia românească n'a înregistrat în istoria ei o captivitate babilonică a papilor din Apus (1309—1378); n'a înregistrat inchiziția catolică, cu apogeul în Spania, și nici noaptea Sfântului Bartolomeu (23 August 1572), iar ca predicatori n'a avut niciodată tunurile lui Buccow. Poporul nostru e *credincios*, dar are nevoie de conducători spirituali la înălțimea misiunii, cari să țină aprinsă flacăra credinții, clătinată de ateismul, masonismul, bolșevismul, sectarismul, comunismul actual. Fără de aceștia, fără pilda grăitoare a lor, poporul „va umbla în întunec și umbra morții“. „Voi sunteți lumina lumii și sarea pământului“... Nu vine la biserică? Caută și vei afla cauza; caută în tine și în afară de tine. Nu vine la spovedanie? Pregătește-l cu un ciclu de predici pentru aceasta, „cu timp și fără timp“ și să începi prin a te mărturisi tu însuși și familia ta. Iar dacă citești pe fața lui îndoială, să știi că nu din cauza lui i s'au furișat acestea printre cutele sufletului, cari veacuri de-arândul au stat intacte. Vântul tăios al ateismului suflă, urlă chiar, dar de sus în jos, niciodată de jos în sus. Lojile masonice se înmulțesc, prind în capcană chiar subsecretari de stat, dar în căsuța umilă a țaranului nu vor ajunge. Ecranul a degenerat, împrăstie imoralitate de-alungul lumii; teatrul à la Tănase, de-alungul țării noastre de-asemena. Dar dacă l-ar mâna cineva într'un umil și patriarhal sat de țară, n'ar fi exclus să se arunce cu pietre după paietele jucătoare. „Miss-urile se premiază ca iepele cele frumoase“, dar în juriul premiator n'am întâlnit nici un badea Gheorghe. Vitrinele librăriilor frapează ușurătatea, dar ochiul pătrunzător al țaranului român nu le vede.

Ori ce-ar fi, noi, slujitorii sf. altar să

lucrăm, în popor și pentru popor, să lucrăm „până este ziuă, căci dacă vine noaptea nimenea nu mai poate lucra“. Să răscumpărăm vremea, „căci zilele rele sunt“. Și atunci vom înlătura *metehnele ortodoxiei noastre românești*.

Pr. Andrei Eftimie, Fărău.

Un apel.

P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae, în vederea adunării fondurilor necesare zidirii bisericii parohiale, a trimis credincioșilor noștri din Cluj apelul ce urmează. Dintre cei ce au răspuns până acum remarcăm pe Direcțiunea Societății de Asigurare „Prima Ardeleană“, care a donat 10.000 Lei.

„Mult Stimate Domnule!

Până la terminarea monumentalei noastre Catedrale din Cluj vor mai trece — ne temem — încă mulți ani. Numai cu modesta bisericuță din deal nu mai putem rămâne, fără riscul de a compromite și ortodoxia și românismul și așteptarea îndreptățită a distinșilor enoriași din Cluj, cari pentru ridicarea grabnică a noiei biserici din Calea Regele Ferdinand No. 73, s'au înscris cu donațiuni pilduitoare de chiar și până la 30.000 și 50.000 Lei.

Planul de zidire a acestei noi biserici, imperios și urgent reclamată de întreg Clujul românesc, îl avem gata și e impunător. Devizul lui se ridică la 1,800.000 Lei fără amenajamentul interior. Din această sumă până azi n'avem decât 1,211.280 Lei, rezultată din repartiții și din donațiile celor abia 420 capi de familii ortodocși, din cei 3200, câți avem în Cluj. Fără asigurarea întregii sume din deviz, deci și a diferenței de 600.000 Lei, nu putem — și nici nu este consult în criza financiară de azi — să începem noua zidire de biserică.

Spre a ieși din acest impas cu fața curată, apelăm din nou și cu toată stăruința la noi jertfe și *mai ales la cei, cari încă nu s'au putut însirui* printre donatorii de până acum și nu au contribuit nici la Repartiția stabilită în acest scop (după starea lor socială și materială), ca și Domniile Lor să contribuie la întruchiparea grabnică a acestei noi podoabe și fortărețe de afirmație a ortodoxiei și românismului din Cluj.

Înscrierile și solvirile se vor face la mâna

epitropiei și a C. Preoți-Parohi, dar cât mai îngrabă posibil, așa ca îndată după sărbătorile Sf. Paști din a. c., să putem sfinți peatra fundamentală a noiei Biserici.

Cu Dumnezeu și cu Binecuvântarea noastră Arhierască înainte!"

„PREDICA DE PE MUNTE“

Noua dreptate.

(Matei 5, 21—6, 34.)

b) În slujba lui Mamona. 6, 24.

„Nimenea nu poate sluji la doi domni, că sau pe unul va urî și pe altul va iubi, sau de unul se va ținea și de altul nu va griji, nu puteți lui Dumnezeu a sluji și lui mamona“.

Dupăce în exemplul anterior s'a arătat irrationabilitatea aglomerării (adunării) de comori pământești, cari toate-s trecătoare, în acest nou exemplu combate părerea că ar fi posibilă împăcarea năzuințelor după bunuri pământești, cu a celor după împărăția cerurilor, răspunzând cu un hotărît, nu. A-și îndrepta cineva ochiul sufletesc deodată spre pământ și spre cer, este tot atât de imposibil, ca și a servi concomitent la doi domni, cari reprezintă interese opuse. Ca nu cumva să fie vre-o îndoială asupra posibilității vre-unui compromis folosește expresiunea „dulenein“ care arată natura serviciului. S'ar putea eventual servi la doi domni de interese opuse când natura serviciului ar permite, dar când se precizează că-i serviciu de sclav, când voința individuală nu mai are nici un rol. Puterea de muncă a unui sclav nu este uzitată după bunul plac. Sclavul nu este stăpân pe înclinările și năzuințele lui, ci stă la discreția absolută a domnului său. Cu această nelimitată dependență nu se poate împăca ori care alt serviciu. În acest senz cuvintele Domnului: „nimeni nu poate servi la doi domni concomitent“ exprimă un adevăr indiscutabil. În cazul când totuși cineva ar încerca acest lucru, repede ar trebui să se convingă că trebuie să se hotărască, sau pentru unul, sau pentru altul, căci pe unul îl va iubi pe altul îl va urî, interesele unuia le va deservi, pe ale celuilalt le va neglija.

Cu atât este mai sortiită eșuării încercarea de a servi la doi domni, cu cât aceștia reprezintă tocmai două contraste, pe deoparte Dumnezeu, pe de alta Mamona. Că Dumnezeu n'ar pretinde ca omul să-i servească cu toate puterile lui spirituale și corporale este o simplă presupunere neîntemeiată.

a) A servi lui Dumnezeu (în senzul arătat), este raportul normal al iudeului evlavios față de

Dumnezeu. A fi sclav lui Dumnezeu este un titlu de onoare, pentru poporul ales, cât și pentru fiecare membru în parte. Ideea cu nimic nu-i schimbată în N. T. (I. Tess. 1, 9).¹⁾

b) Celalalt domn, Mamona pretinde același serviciu. Cine este Mamona? Deducția etimologică a numelui este îndoelnică. Dalman îl reduce la expresiunea aramaică „mamona“ = în limba hebraică „mamon“ = bani, avere.²⁾ Părerea că este, un nume propriu pentru un zeu al bogăției (ca Plutus) s'a născut prima dată din textul de care ne ocupăm. Este totuși interesant că cuvântul n'a fost tradus în limba greacă, ci s'a păstrat într'o formă mai veche ca un nume propriu, deși până azi nu s'a descoperit nici o zeităte păgână cu acest nume.³⁾

În orice caz în acest loc Mamona este o personificare a comorilor pământești.

Dacă stăpânul are o putere absolută asupra sclavului său, este esclus, ca asupra aceluiaș sclav să aibă și un al doilea aceleași drepturi.

Aplicând acest adevăr în exemplul de care ne ocupăm, reiese, că Iisus nu se îndreaptă împotriva posesiunii de bunuri pământești în sine, ci împotriva serviciului lui Mamona, care tocmai pentru natura lui de serviciu sclavic, esclude posibilitatea serviciului față de Dumnezeu.

c) Grija exagerată pentru mâncare și îmbră-minte. 6, 25—34.

„Pentru aceasta grăesc vouă: nu vă grijiți cu sufletul vostru ce veți mânca și ce veți bea, nici cu trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca. Au nu sufletul mai mare este decât hrana și trupul decât haina?“

Căutați la pasările cerului, că nici seamănă, nici seceră, nici adună în jînițe și Tatăl vostru Cel ceresc, le hrănește pe dânsese. Au nu aveți voi mai multă deosebire de acestea?

Și cine din voi grijindu-se, poate să-și adauge statului său un cot?

Și de haină ce vă grijiți? Socotiți crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici torc.

Iar grăesc vouă, că nici Solomon, întru toată mărirea sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceștia.

Deci, dacă pe iarba câmpului, care astăzi este și mâne se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, nu cu mult mai vărtos pe voi, puțin credincioșilor?

Deci, nu vă grijiți zicând: ce vom mânca? sau: ce vom bea? sau: cu ce ne vom îmbrăca?

¹⁾ Steinmann, op. cit. p. 147.

²⁾ H. Gressmann-E. Klostermann, op. cit. p. 203.

³⁾ ibid. p. 203.

Că acestea toate neamurile le caută; că știe Tatăl nostru Cel ceresc, că trebuință aveți de acestea toate;

Ci căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dragostea Lui, și acestea toate se vor adauge vouă.

Drept aceea nu vă îngrijiți de ziua de mâne, că ziua de mâne se va îngriji de ale sale. Ajungă-i zilei răutatea ei". (Mat. 6, 25—34).

Stabilirea atitudinii ce trebuie s'o adopte orice închinător al lui Dumnezeu, față de lucrurile materiale, aduce în discuție problema existenței zilnice. Inevitabil se pune întrebarea: Cine se va îngriji de asigurarea celor necesare vieții? Răspunsul îl dă indirect Mântuitorul în această nouă secțiune, prin condamnarea îngrijorării excesive pentru hrană și îmbrăcăminte.

„Ce veți mânca? Ce veți bea? Cu ce vă veți îmbrăca? Nu vă îngrijiți". Punctul de greutate stă în cuvintele „nu vă îngrijiți". După înțelesul dat acestora se orientează și sensul în care a voit Iisus să deslege problema.

Noțiunea grije trebuie bine îngrădită în fața unor noțiuni, de aproape înrudite, exprimate în multe cazuri prin același cuvânt. Astfel se spune despre un părinte că se îngrijește de copiii săi, când muncind adună cele necesare existenței lor. Această grije în realitate este o muncă, iar munca este înfrângerea grijei. Și în cererea a patra din rugăciunea domnească, avem de-a face cu grija pentru existență. Cu toate acestea rugă nu este grije, cât timp ne scăpăm de ea transmitându-o aceluia căruia ne adresăm. Cine se roagă nu se mai îngrijește, precum și celce ia cu curaj lupta împotriva lipsei, înfrânge acea dispoziție nedefinită care-l apăsa mai înainte.¹⁾

Grija de care vorbește aci Iisus are alt înțeles.

Ea cuprinde acel ceva chinuitor și neliniștitor, care-l desechilibrează pe om. Este expresia unei exagerate balansări între frică și nădejde. Și tocmai această exagerare intenționează Mântuitorul s'o combată, subliniindu-o prin două exemple: viața și mâncarea; corpul și îmbrăcăminte.

Motivul care determină și îndoitul îndemn de a nu ne îngriji este bine evidențiat în amintitele exemple. Ceea ce noi avem și gustăm „corp și viață" sunt atât de mari încât ar trebui să ne rușinăm de a fi îngrijați pentru lucruri mici ca hrana și îmbrăcăminte.

Cine ne-a dăruit cele două mari lucruri, dacă nu Dumnezeu? Cea mai mare minune prin care Dumnezeu se descopere omului este însăși viața. Iar dacă El ne-a dat-o, au doară nu se va în-

griji de hrana necesară menținerii ei? Îndoiala deschide o prăpastie între noi și Dumnezeu.

Îndoiala însă nu-i admisibilă, cât timp mâna lui Dumnezeu se vede pretutindeni și în natură.

Paserile cerului trăesc înfruptându-se din îmbelșugata masă a creatorului, fără ca să lucreze.¹⁾ Și câtă deosebire între om și aceste neînsemnate vietăți. Pe un bănuț se pot cumpăra două vrăbii și totuși nici una nu cade fără voia Tatălui din cer.

Crinii câmpului sunt îmbrăcați în cea mai strălucită podoabă. Toată mărirea lui Solomon se întunecă în fața lor. Totuși ei nu se îngrijesc de îmbrăcăminte.

„Iisus face această ochire asupra pompei umane, nu ca unul care n'a văzut nimic din aceasta: Ierusalimul cu templul lui Irod, Cesarea Filippi, orașele grecești dela frontierele Galileei i-au arătat destulă artă și măreție. Și totuși găsește crinii mai frumoși.

Acesta nu este felul de a vedea al țaranului incult, nici inflăcărarea momentană a orașanului obosit de frumusețile orașului, ci acea manifestare plină de iubire a unui suflet curat și evlavios, care în lucrurile singurite și mici descopere o lume de bogății și frumuseți."²⁾

Dacă Dumnezeu îmbracă atât de frumos pe cele mai neînsemnate flori ale câmpului, numite simplu iarba câmpului, cu cât mai mult se va îngriji de îmbrăcăminte fiilor oamenilor.

Neînsemnătatea obiectului asupra căruia se îndreaptă grija divină este accentuată și prin împrejurarea că iarba azi este iar mâne se aruncă în foc.³⁾

Întreaga lume apare înaintea Mântuitorului, ca o grădină înflorită, de care se îngrijește Dumnezeu cu adevărată iubire părintească. Nici o vrăbie nu cade fără voia Lui, nici un fir de iarbă nu se aruncă în cuptor fără voia Lui, nici un fir de păr din capul omului nu se nimicește fără știrea Lui.

Nu fiecare creștin al zilelor noastre se poate apropia de această largă concepție despre lume a

¹⁾ Concluzia socialismului și a altor curente sociale contemporane, asemănătoare că Iisus prin aceste cuvinte se declară de dușman pronunțat al muncii, este absolut falsă. Sensul cuvintelor Domnului a fost pus la punct încă cu sute de ani înainte de Hristos: „Deci crezi tu că nu mai avem lipsă să sămănăm? Domnul însă n'a spus, nu mai este nevoie să sămănăm, ci nu trebuie să vă faceți nici o grije. De asemenea n'a spus, că nu trebuie să mai lucrăm, ci să nu fim puțin curagioși, lăsându-ne copleșiți de necazuri. A poruncit să ne nutrim, fără a ne face griji. Hristostom Om. 21, 22 cf. Steinmann, op. cit. p. 157.

²⁾ Bousset-Heitmüller, op. cit. p. 283.

³⁾ În Palestina cuptorul pentru copt pâne era indispensabil fiecărei gospodării. Era ars, fie cu lemne, cărbuni, fie pae sau iarbă. Aceste ultime combustibile la aparență insuficiente, totuși satisfăceau pe deplin nevoile unei familii sărace. Paele și iarba uscată încălzeau destul de bine vatra și pereții cuptorului.

¹⁾ W. Bousset-W. Heitmüller, op. cit. p. 292.

Tui Iisus, putem însă ca din izvorul experienței Lui, din liniștita și nemărginita lui încredere în Dumnezeu, să luăm puterea necesară credinței.

(Va urma)

Prof. Dr. G. L. Muntean.

∞	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	∞
---	---	---

Activitatea cercului I. religios Vima-mare din tractul Lăpuș, în cartalul prim 1932.

Parohiile din tractul Lăpuș, prin ordinul oficiului protopopesc nr. 494—1931, sunt arondate în 5 cercuri religioase, fiind obligați președinții cercurilor ca în luna Aprilie a. c. să raporteze măsurile ce le-au luat pentru reorganizare. La cercul I. aparțin parohiile: Vima-mare, Vima-mică I. și II., Peteritea și Sălnița cu Dealul Corbului.

Cei 5 preoți cu 6 biserici, cari formăm acest cerc, am luat hotărîrea: „să ținem la fiecare biserică câte două întruniri anuale, de toate 12, adecă în fiecare lună câte una; având la fiecare întrunire doi inși rol principal, unul predică iar celalalt conferință populară“. Când e posibil, ședințele noastre le combinăm cu ale cercului cultural învățătoresc, care ține 6 ședințe anuale, 3 în lunile de primăvară și 3 în lunile de toamnă.

Cercul nostru în anul curent a ținut în fiecare lună câte o întrunire, nelipsind nici unul dintre membri. În 30 Ianuarie s'a ținut în Vima-mică I., predicând pr. Alex. Roman despre „Adorarea Sfinților“, iar în școală conferința „Combaterea alcoolismului“ ținută de pr. Gh. Micu. În 14 Febr. s'a ținut în Peteritea, tâlcuind evanghelia zilei pr. E. Roman, iar conferința în școală „Combaterea sudalmei“ rostită de pr. Ioan Roman iun. În 27 Martie s'a ținut în Vima-mare, combinată fiind cu cercul cultural învățătoresc și cu serbare școlară. Deoarece această întrunire pentru comuna Vima-mare a fost o adevărată zi de sărbătoare, merită să se descrie mai amănunțit.

Dimineața la ora 9, membrii cercului religios preoteșc — având ca oaspe pe pr. P. Both din Săcătura — încep oficierea sf. Liturgii în sobor, în decursul căreia sosesc și membrii cercului cultural învățătoresc. Răspunsurile sunt date de tinerimea din comună. La priceastă pr. I. Roman iun. pre-

dică cu însuflețire despre „Originea păcatului, urmările și combaterea lui“, bazându-se pe evanghelia zilei.

Imediat după sf. Liturgie se ține conferința populară în școală, unde dș. învă. dir. Filofteia Boată, ajutată de dna învă. Elisaveta Isac, desfășoară o serbare culturală cu elevii școlii primare, după un program constător din 21 puncte: cântări, jocuri naționale, recitări de poezii și teatre. Cuvântul de deschidere l-a ținut președintele cercului cultural, învă. V. Bodea, îndemnând sătenii să asculte și urmeze cu drag îndemmurile folositoare, ce le vor primi cu ocaziunea acestei întruniri cultural-religioasă.

Printre punctele din program s'au intercalat 3 conferințe populare de un conținut scurt și cuprinzător: 1. „Portul național“, predat de dș. învă. Cornelia Teutu; 2. „Puterea rugăciunii“, ținută de pr. E. Roman și 3. „Iubirea binelui“, ținută de dș. învă. Marieta Oprea. Toate au fost ascultate cu viu interes din partea sătenilor, cari erau prezenți în număr foarte mare. În special a fost impunătoare „Iubirea binelui“. Conferințara prin multele citate din Sf. Scriptură și prin modul de predare a stors admirația nu numai a sătenilor, ci și a membrilor ambelor cercuri.

Cuvântul de închidere l-a ținut președintele cercului religios, pr. Gh. Micu, parohul local, vorbind pe scurt despre „Luminătorii poporului“, iar în numele sătenilor mulțumind conferințarilor pentru bunele îndemnuri date cu atâta bunăvoință. După partea literară, la ora 2 p. m., membrii cercului cultural s'au întrunit în conferință intimă și au luat masa la învățătoare, iar membrii cercului religios la preot. Întrunirea din Aprilie se va ținea în Sălnița sat, iar cea din Mai în Sălnița Dealul Corbului, tot în combinație cu cercul cultural învățătoresc.

Ziua de 27 Martie, pentru locuitorii comunei Vima-mare, va rămânea mult timp neuitată, ca o adevărată zi de înălțare sufletească, de întărire în credința strămoșască, în nădejdea unui viitor mai bun.

Vima-mare, la 2 Aprilie 1932.

Pr. Gh. Micu.

CRONICĂ

Serbarea zilei de 10 Mai la Cluj. Tradiționala noastră serbare de 10 Mai s'a serbat și 'n anul acesta cu tot fastul și splendoarea ce o reclamă importanța zilei în viața noastră națională. De când se face în piațeta dintre Catedrală și Teatrul Național, încadrată tot de edificii publice, cred că nici într'un oraș nu se poate desfășura serbarea cu mai mare solemnitate. Estrada Teatrului Național pe care se săvârșește Doxologia, stăpânește întreagă piața, fiind văzută de toți.

Anul acesta serbarea s'a început la ora 9^{1/2}. P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae*, încunjurat de întreg clerul episcopiei, șase preoți și doi diaconi, în frunte cu corul Academiei teologice, au parcurs — în sunetul clopotelor dela catedrală — drumul dela reședința episcopescă până la Teatrul Național. Aici încunjuși de capii autorităților militare și civile, în frunte cu generalul Prodan, s'a oficiat Doxologia, cetind P. Sf. Sa Evanghelia și rugăciunea. Corul a dat răspunsurile frumos sub conducerea dlui prof. Petrașcu. Tribunele au fost tixite de elita publicului clujan. La sfârșitul Doxologiei dl profesor Dr. Ioan Vască, decanul Academiei teologice a rostit o impresionantă cuvântare ocazională, relevând însemnătatea evenimentelor istorice cari se aniversează și învățămintele ce trebuie să le scoatem pentru zilele de astăzi. Corul și muzica militară au cântat „Trăiască Regele”. — A urmat defilarea trupelor și a școalelor, răscolind sentimente de mândrie și nădejde în viitor. — La ora 11^{1/2} în sala festivă a județului a fost o recepție unde toate bisericile, autoritățile și societățile culturale au prezentat omagii tronului și conducătorilor țării. La această recepție a luat parte și P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae*, rostind cel dintâi, cuvântul de omagiu în numele bisericii noastre. Au urmat cuvântările delegaților celorlalte biserici și autorități, cărora le-a răspuns printr'o frumoasă cuvântare dl general Prodan și dl prefect al județului. — După masă la Teatrul Național s'a dat un festival artistic.

Deces. Preotul *Ioan Andrei*, fost paroh în Corueni, protopopiatul Lăpușului, după lungi suferințe a adormit în Domnul în ziua de 8 Mai a. c., în vârstă de 49 ani și după 25 ani de preoție, lăsând în urma sa o nemângăiată soție și trei copii. Moare încă tânăr și unanim regretat. Cu defunctul s'a stins a 5-a generație de preoți din aceeași familie, având și un al 6-lea urmaș în preotul *Ioan Andrei*, actualul adm. parohial din Rîșca-de-munte. Transmitem îndureratei familii sincerile noastre condoleanțe. — Dumnezeu îl odihnească în pace.

Paul Doumer, președintele Republicii Franceze, a fost asasinat de către bolșevicul rus Gorgulov. Asasinarea aceasta a stârnit o grozavă impresie în întreagă lume și dacă se va dovedi că asasinul a fost în slujba actualului regim comunist din Rusia, poate să provoace mari evenimente politice. — Noul președinte al Republicii franceze a fost ales în persoana dlui *Albert Lebrun*, președintele senatului francez, cu o majoritate de 633 din 826 voturi.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 162—1932.

(10) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. III. *Bucium-Cerb*, protopopiatul Abrud, se publică concurs cu termen de 30 zile dela publicarea în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea salariului dela stat, conform coalei B.

2. Venitele stolare satorite în ședința consiliului parohial dela 17 Aprilie a. c.

Cei ce doresc să ocupe acest post își vor înainta cererile cu documentele prescise subsemnatului oficiu și cu prealabila încuviințare a acestui oficiu se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor prezenta act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul, fără de care nu vor putea fi luați în lista de candidare.

Oficiul protopopesic ort. român, în conțelegere cu Consiliul parohiei Bucium-Cerb.

Abrud, la 6 Mai 1932.

Petru Popovici, protopop.